

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

The Characteristics of School School Administrators Effecting the Internal Quality Assurance of schools on the students Performance under the Prachuapkhirikhan Elementary Educational Service Area Office 1

จรรณ เกหา¹

Charoon Kaha¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2) ศึกษากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และ 3) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 23 คน และครูผู้สอน 290 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 313 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบ การอุทิศตนและ

¹ ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านคลองลอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

¹ Specialist teacher Clongloi School., Office of Education., Prachuapkhirikhan Elementary Educational Service Area Office 1

เป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน ด้านการตัดสินใจ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านความเป็นประชาธิปไตย

2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกมาตรฐานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานที่ 7 และมาตรฐานที่ 8

3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความรับผิดชอบ การอุทิศตนและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.816 ประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 66.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : คุณลักษณะของผู้บริหาร, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the level of the Characteristics of School administrators 2) to study the level of the Internal Quality assurance of schools on the students performance, and 3) the Characteristics of School Administrators Effecting the Internal Quality Assurance of schools on the students performance under the Prachuapkhirikhan Elementary Educational Service Area office 1. The samples used in this research were 313 respondents consisting of 23 administrators and 290 teachers. The research instrument was the questionnaire in form of the 5 levels rating scale. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and stepwise multiple regression analysis. The research results revealed that :

1. The Characteristics of Administrators in all a high level and aspect wise, was at high level including academic leadership, administrative ability, human relationship, responsibility devotion and being good model in work performance, dicision and democraticness

2. The internal Quality Assurance of Schools on the Students performance all were at a high level and aspect wise, was at a high level including : Standard 1, Standard 3, Standard 5, Standard 6, Standard 7, Standard 4 and Standard 8.

3. The Characteristics of Administrators Effecting the Internal Quality Assurance of Schools on the Students Performance under the Prachuapkhirikhan Elementary Educational Service Area office 1 was the decision making ,the vision, the devotion and being good model in work performance, human relationship. The correlation coefficient was 0.816 with 66.50% of the predictive efficiency at the statistical significance of .50 level.

Keyword : The Characteristics of School Administrators, the Internal Quality Assurance of Schools on the Students Performance

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยแรกสุดของเส้นทางการพัฒนาที่ยึดถือคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจฐานรากนั้น เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการแก้วิกฤตของสังคม และประเทศ ระดับการศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2548 : บทนำ) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

นี้เป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารจัดการศึกษาอบรม และจะเป็นกลไกสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ มุ่งเน้นความสำคัญของการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้ และมีคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และให้มีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้วยระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการจัดการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังในหมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามาตราที่ 47 ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการ

ศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก มาตราที่ 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก จึงเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพราะเป็นระบบที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษาพัฒนาไปสู่คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด และสังคมต้องการ (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548 : 1)

สาระของพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นแก่ประชาชน ชุมชนว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลเมืองโลก มาตรฐานที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่ง

การเรียนรู้/ สังคมแห่งความรู้ ดังนั้น สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550 : 8) จึงกำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานหลัก 4 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกมิติ แม้ในส่วนของการประเมินคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเครื่องมือประเมินเพื่อเติมเต็มในส่วนที่ควรพัฒนาให้ดีขึ้นภายในสถานศึกษา

การพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษา มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน เป็นมาตรฐานที่เป็นจุดเน้นสำคัญของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน นั่นคือ สถานศึกษาทุกแห่งต้องบริหารสถานศึกษาโดยคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น เก่งขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้นมีคุณภาพมากขึ้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2546 : 9) ซึ่งในการดำเนินการใด ๆ ผู้มีส่วนสำคัญในการดำเนินการให้ประสบความสำเร็จได้ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้งานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้และการที่ผู้บริหารจะสามารถพัฒนางานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยอันจะนำพาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งหมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความสำเร็จของการ

บริหารงานด้วยการมีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม ที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจากการสังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปกรอบแนวคิด คุณลักษณะของผู้บริหาร ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร ด้าน ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านความรับผิดชอบ การอุทิศตนและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน ด้านความเป็นประชาธิปไตย ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการตัดสินใจ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้ เรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 อยู่ในระดับใด และคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาส่ง ผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้าน ผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 หรือไม่ เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการ ปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาน ศึกษาขึ้นพื้นฐานให้ทัดเทียมกับมาตรฐานการ ศึกษาระดับชาติส่งผลต่อการปฏิรูปการศึกษา ที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. เพื่อศึกษาการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

3. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาทุก ด้านส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถาน ศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 123 โรงเรียน จำนวน 1,693 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถาน ศึกษา จำนวน 123 และครูผู้สอน จำนวน 1,570 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสุ่มโดยการ ใช้ตารางของเครชชี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607) ได้ผู้บริหารสถาน ศึกษา 23 คน และครูผู้สอน 290 คน โดยใช้ เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (proportion

stratified sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Sampling) รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 313 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

คุณลักษณะของผู้บริหาร ผู้วิจัยได้สังเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาจาก รุ่ง แก้วแดง (2541: 278) กิติมา ปรีดีศิลป์ (2542 : 273) สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 7-8) บุญมี เณรยอค (2545: 170-171) เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2546: 69) สำนักคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2546: 7-9) กล้า ทองขาว ทองอินทร์ วงศ์โสธร เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2546: 161) ปรีชา เพ็ชรฉกรรจ์ (2547: 98) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2547: 10-13) ควิล (Quible, 1980: 15-17) ครีทเนอและไคไนกี (Kreitner and Kinicki, 1992 อ้างถึงในเกษม อุณมณีนรัตน์, 2550 : 11) บาร์นาร์ด (Barnard, 1969 : 295) สตอกคิลล์ (Stogdill 1981 : 73-97) มาใช้เป็นแนวคิดการวิจัย ดังนี้ 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านความรู้ ความสามารถทางการบริหาร 3) ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ 4) ด้านความรับผิดชอบ การอุทิศตนและเป็นตัวอย่งที่ดีในการทำงาน 5) ด้านความเป็น

ประชาธิปไตย 6) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 7) การตัดสินใจ

การประกันคุณภาพภายใน ด้านผู้เรียน ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงจาก มาตรา 47 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่เกี่ยวกับมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 8 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ มาตรฐานที่ 5 มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุนนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2550 : 8)

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	คะแนน หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	คะแนน หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	คะแนน หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	คะแนน หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	คะแนน หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านผู้เรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	คะแนน หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	คะแนน หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำหนังสือราชการจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดเวลาในการส่งคืน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำส่งและเก็บคืนด้วยตนเองและส่งทางจุดประสานของแต่ละอำเภอ

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (1970 : 240 - 248) ดังนี้

4.50 — 5.00	หมายถึง	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 — 4.49	หมายถึง	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก
2.50 — 3.49	หมายถึง	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 — 2.49	หมายถึง	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับน้อย
1.00 — 1.49	หมายถึง	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านผู้เรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (1970 : 240 - 248) ดังนี้

4.50 — 5.00	หมายถึง	มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 — 4.49	หมายถึง	มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนอยู่ใน

ระดับมาก

2.50 — 3.49 หมายถึง มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 — 2.49 หมายถึง มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย

1.00 — 1.49 หมายถึง มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านผู้เรียนของสถานศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวจะไม่ใช่ความสัมพันธ์กันเองสูง เพื่อป้องกันความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพหุคูณ (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) มีค่าไม่เกิน 1.00 ค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (VIF) มีค่าไม่เกิน 10 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2544 : 89)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านความรู้ ความสามารถทางการบริหาร ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบ การอุทิศตนและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน ด้านการตัดสินใจ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านความเป็นประชาธิปไตย

2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกมาตรฐานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มาตรฐานที่ 5 มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัยสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถาน

ศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ (X_7) ด้านวิสัยทัศน์ (X_1) ด้านความรับผิดชอบ การอุทิศตน และเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน (X_4) และด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_6) โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.816 ประสิทธิภาพในการทำงาน ร้อยละ 66.50 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย ร้อยละ 22.69 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเขียนเป็นสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 0.894 + 0.330 (X_7) + 0.198 (X_1) + 0.118 (X_4) + 0.106 (X_6)$$

$$\hat{Z}_{\text{tot}} = 0.383 (X_7) + 0.240 (X_1) + 0.138 (X_4) + 0.137 (X_6)$$

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านความรู้ ความสามารถทางการบริหาร ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบ การอุทิศตนและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน ด้านการตัดสินใจ ด้านวิสัย

ทัศน์ และด้านความเป็นประชาธิปไตย ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจาก งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา ผู้บริหารทุกคนจึงต้องมีคุณลักษณะเป็นผู้นำทางวิชาการโดยปฏิบัติบริหารงานเพื่อให้เกิดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานของครู และการเรียนรู้ของนักเรียน อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในที่สุด ดังนี้ วงศ์ยืน (2546: 5-2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ คือ การบริหารเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตามความคาดหวังของหลักสูตรชุมชน สังคม ผู้เรียน และสถานศึกษา เป็นงานหลักที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประภัสสร หลักหาญ (2551 : บทคัดย่อ) ที่ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระศักดิ์ ชังพุก (2547 : 98) ที่ทำวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกมาตรฐานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มาตรฐานที่ 5 มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขภาพดี สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา จากผลการศึกษา มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษามีการพัฒนาดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนอยู่อย่างสม่ำเสมอ โดยมุ่งเน้นที่คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เป็นสำคัญ ส่วนมาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เนื่องจาก ปัจจุบันการจัดการศึกษามุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน มุ่งการ

ประเมินคุณภาพระดับชาติทำให้ความสำคัญกับด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะดนตรี และกีฬาน้อยลงไป แต่ในภาพรวมของการประกันคุณภาพด้านผู้เรียน สถานศึกษายังคงให้ความสำคัญมาตรฐานนี้ระดับมาก ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 14) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างคามมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคม โดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดสอดคล้องกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2546: 3) ที่กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น อุทุมพร จามรมาน (2541: 17) กล่าวว่า การดำเนินงานเพื่อนำไปสู่องค์การที่มีคุณภาพตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องมีกลไกในการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นระบบ และเชื่อถือได้ ซึ่งขั้นตอนสำคัญคือการสร้างจิตสำนึกให้กับบุคลากรภายในให้เข้าใจตรงกัน เพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการ

พัฒนาการศึกษาตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนันท์ ประสพผล (2549: บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาพฤติกรรมผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสุลิสร์ บุศราทิจ (2549 : 153-164) ที่ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ระดับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ทั้ง 18 มาตรฐาน อยู่ในระดับมาก

3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความรับผิดชอบ การอุทิศตนและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานและด้านมนุษยสัมพันธ์

ด้านการตัดสินใจส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องในการ

ตัดสินใจแก้ไขปัญหาโดยการสร้างทางเลือกที่ดีที่สุดย่อมส่งผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ดังนั้น บาร์นาร์ด (Banard, 1969 : 305) กล่าวถึงการตัดสินใจเป็นกระบวนการทางตรรกวิทยาในการพิจารณาวิเคราะห์และคิดทางเลือกต่าง ๆ โดยอาศัยเหตุผลและความเป็นจริงเกี่ยวกับทางเลือกเหล่านั้นเมื่อการตัดสินใจถูกต้อง เหมาะสมย่อมทำให้องค์กรมีศักยภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของประวัศสร หลักราญ (2551 : บทคัดย่อ) พบว่า การตัดสินใจเพื่อการแก้ปัญหาเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร

ด้านวิสัยทัศน์ส่งผลต่อการประกันคุณภาพในสถานศึกษาด้านผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ทั้งนี้เป็นเพราะวิสัยทัศน์มีความสำคัญในการกระตุ้นในบุคคลในองค์กรเกิดความรักความผูกพัน ทำงานอย่างมีเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นไปที่คุณภาพของงานและความเป็นเลิศขององค์กร เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะดังกล่าวย่อมทำให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนมีมาตรฐาน ดังที่นานาส (Nanas, 1992 อ้างถึงในวีรวัฒน์ ปันนิตามัย, 2538 : 17) ได้เสนอว่า วิสัยทัศน์มีความสำคัญตามบทบาท 4 ประการ คือ ก่อให้เกิดความรู้สึกลำบากใจ น่าดึงดูด กระตุ้นให้บุคคลเกิดความรักความผูกพัน เกิดความมุ่งมั่นพยายามปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

ด้วยความเต็มใจ เพื่อการปรับปรุงพัฒนา เพื่อความก้าวหน้า ก่อให้เกิดความหมายในชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนบุคคล ทำงานและมีชีวิตอยู่อย่างมีเป้าหมายด้วยความภาคภูมิใจอุทิศเสียสละ และมุ่งคุณภาพของงานและช่วยกำหนดมาตรฐานความเป็นเลิศที่โดดเด่น สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเจือ จุฑาพรรณนาชาติ (2544 : 16) ที่พบว่า วิสัยทัศน์มีความสำคัญในการช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรักความผูกพัน เกิดความมุ่งมั่นพยายามปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ด้วยความเต็มใจเสียสละ มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานสู่เป้าหมาย เพื่อความเจริญก้าวหน้าและความเป็นเลิศขององค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของประวัศสร หลักราญ (2551 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า การมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร

ด้านความรับผิดชอบ การอุทิศตน และเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานส่งผลต่อการประกันคุณภาพในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ทั้งนี้เป็นเพราะคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการอุทิศเวลาให้กับการทำงาน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร มีความมุ่งมั่นในการบริหารเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ กระตือรือร้นที่จะทำงานให้ได้ผลงานที่ดีที่สุดของผู้บริหารจะเป็นแบบอย่างในการทำงานให้บุคลากรในหน่วยงานหรือในสถานศึกษามีค่านิยม

งานตาม ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานของผู้เรียนซึ่งสัมฤทธิ์ สุเพ็ญศิลป์ (2546 : 38-39) ได้สรุปคุณลักษณะที่ผู้บริหารควรแสดงออกสำหรับการอุทิศตนและเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน 6 ข้อ คือ สร้างศรัทธาด้วยการทำงาน เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครู นักเรียนและชุมชนด้านคุณธรรม ยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เป็นผู้นำที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน ปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี หลีกเลียงอบายมุข สร้างพฤติกรรมที่ผู้อื่นยอมรับและนำไปปฏิบัติ

ด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทั้งนี้เป็นเพราะมนุษย์สัมพันธ์เป็นคุณลักษณะด้านการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล หรือบุคคลกับหมู่คณะ ซึ่งเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์โดยใช้การติดต่อสื่อสารที่เหมาะสม เพราะสร้างความสัมพันธ์ร่วมมือ ช่วยเหลือ รับฟังความเห็นซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความพอใจการร่วมมือประสานงานเพื่อทำงานให้บรรลุผล โดยคำนึงถึงความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของบุคคล เมื่อผู้บริหารมีคุณลักษณะดังกล่าวย่อมส่งผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนมีคุณภาพดังนี้ คาวิส (Davis 1968 : 5) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การกระตุนหรือเร้าให้บุคคลในหน่วยงานพัฒนาการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสนองทั้งความต้องการส่วนตนและหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งสัมฤทธิ์ สุเพ็ญศิลป์ (2546 : 39)

เสนอแนะพฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงออกเกี่ยวกับการร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น คือ ช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงแก้ไขปัญหาของชุมชน ให้ความร่วมมือกับทุกหน่วยงานอย่างเหมาะสม ร่วมกับชุมชนพัฒนาความรู้และคุณภาพชีวิต ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น นำนักเรียน ครู อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน หน่วยงานจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนันท์ ประสพผล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยการติดต่อสื่อสารเป็นพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยค่าที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรศึกษาส่วนดีและส่วนเสียของการเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย เพื่อให้การบริหารการศึกษาบังเกิดประสิทธิผลสูงสุด

1.2 ผลจากการวิจัย พบว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้าน

ผู้เรียน มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มีค่าเฉลี่ยค่าที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีศักยภาพด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา เช่น การจัดค่าย การจัดทำโครงการ การจัดการแข่งขันทักษะ กีฬา เป็นต้น

1.3 จากผลการวิจัย พบ

ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการตัดสินใจ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความรับผิดชอบ การอุทิศตนและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ดังนั้น ผู้บริหารสถาน

ศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญและพัฒนาตนเองให้เกิดคุณลักษณะดังกล่าวเพื่อให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยระเบียบวิธีวิจัยอื่น ๆ เช่น การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงทดลอง เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาด้านอื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษากการบริหารสถานศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

References

- Barnard, Chestre I. (1969). **Organization and Management**. Bambridge, Massachusetts : Harvard University Press.
- Boodsaratij, Sulipon. (2006). **Academic Work Management affecting Basic Educational Standard for Internal Quality assurance of Basic Schools, under the Office of Pechaburi Educational Service Area 1**. . Master of Education Thesis in Educational Administration, Pechaburi Rajabaht University
- Cronbach, Lee J. (1970). **Essentials of Psychological Testing**. New York : Harper and Brother.
- Davis, Keith. (1968). **Human Behavior at Work**. 4Pth ed. New York : McGraw-Hill.
- J.W. Pellegrino and C.K. Varnhagan. (1985). "Abilities and Aptitudes" in **The international Encyclopedia of education ; Research and Studies**. Oxford : Pergamon.

- Jamonman, Utoompon. (1998). **Educational Quality Assurance: Higher Education Level**. Bangkok: Faculty of Education, Chulalongkorn University.
- Jutapannachat, Boonjeau. (2001). **Relationship between Vision of School Administrators, Organizational Management, and Organizational Commitment of Teachers in Primary Schools, under the Office of Nakonrachasima Primary Educational Service Area**. . Master of Education Thesis in Educational Administration, Srinakarinwirot University.
- Kae H. Chung and Lee C. Megginson. (1981). **Organization Behavior Development Managerial Skill**. New York : Harper and Row Publishers.
- Kaewgang, Roong. (1998). **Thai Educational Reform**. The 2nd Printing, Bangkok: Pickaned Printing Center.
- _____. (2001). **Educational Quality Assurance: Every One Could Do It Easily**. The 2nd Printing, Bangkok: Wattanapanich Printing.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970). **Determining Sample Size For Research Activities, Educational and Psychological Measurement**. 30(30): 607-610.
- _____.Lakhan, Prapadson. (2008). **School Administrator's Characteristic affecting Effectiveness of Academic Management of Basic School, under Bangkok Metropolitan, Tonburi Group** Master of Education Thesis in Educational Administration, Suansunanta Rajabaht University.
- Ministry of Education. (2001). **Democracy Creation**. . Bangkok: Lad Prao Teacher Council.
- _____. (2002). **Guideline for Educational Management for Democracy Development**. Bangkok: Department of Religion.
- Nenyod, Boonmee. (2002). School Based Management: Thai Style and Technique In . **Administration For Learning Reform**. Teera Roonjaroen, Prachya Klapajon, and Samma Rottanit Eds. Bangkok: Yellow Printing.
- Office of Academic and Educational Standard. (2007). **Guideline for Putting Basic Educational Standard into Practice**. Bangkok: Agriculture Cooperative Association Printing of Thailand Ltd.
- Office of Basic Education Commission. (2005). **Guideline for Internal Quality Assurance**

of School. Bangkok: Teacher Council Printing.

Office of Educational Accreditation and Educational Quality Assessment (Mass Organization). (2003). **Framework Guideline of External Educational Quality**

Assessment in Higher Education (Revised Issue). Bangkok: Joodtong.

_____. (2004). **Educational Standard, Indicator and Criterion for Considering External Quality in the First Round: Basic Education Level, Revised Issue 2004.** Bangkok: The Express Transportation Organization of Thailand (ETO).

Office of Government Official. (2003). **Ethics for Administrators.** Bangkok: Office of Government Official Development.

Office of National Education Commission. (2000). **Guideline for Internal Quality Assurance of School: To be Ready for External Educational Quality Assessment.** Bangkok: Pimdee.

_____. (2001). **Handbook for Internal Assessment of School based on Educational Standard: Design for Internal Assessment System (Revised Issue).** Bangkok: VTC Communication.

Oonmaneerat, Kasem. (2007). **School Administrator's Administrative Factors affecting Learning Management for Developing the Level 3-4 Student's Analytical Thinking Skill in Basic Schools, under the Office of Rachburi Educational Service Area 1.** . Master of Education Thesis in Educational Administration, Pechaburi Rajabhat University.

Pech-chakan, Preecha. (2004). **Primary School Administrator's Characteristic, under the Office of Rayong Educational Service Area 1.** Master of Education Thesis in Educational Administration, Burapa University

Potikoon, Prachoom. (1999). Vision of Successful Organization. **Product Promotion.** 37 (7) : 21-26.

Prasobpon, Sunan. (2006). **A Study of Administrator's Behavior affecting Practice based on Criterion Of Basic Education of Schools, under the Office of Prajuabkirikan Educational Service Area 1.** . Master of Education Thesis in Educational Administration, Pechaburi Rajabhat University

- Preedeedilok, Kitima. (1999). **Organizational Management Theory**. The 3rd Printing, Bangkok: Chana Printing.
- _____. Saiyod, Luen. & Saiyod, Angkana. (1996). **Learning Measurement Technique**. Bangkok: Suwiriyan.
- Sangsook, Jirasak. (2004). **Basic School Administrator's Desirable Characteristic based on Teachers' Opinion, under the Office of Rachburi Educational Service Area 2**. Master of Education Thesis in Educational Administration, Silpakorn University
- Sanrattan, Wirot. (2005). Initial Period: Educational Staff. **Educational Administration Journal, Khon Kaen University**. 1(1): Introduction.
- Smith, Edward W., and other. (1969). **The Education' Encyclopedia**. New Jersey : Englewood Cliffs : Prentice - Hall
- Stogdill, Rahip M. (1981). **Handbook of Leadership**. New York : Free Press
- Supensin, Sulipon. (2003). **A Study of Characteristic based on Criterion of School Administrators of Secondary School Administrators, Kalasin Province**. Master of Education Thesis in Educational Administration, Mahasarakham University.
- Tongkao, Kla. Wongsoton, Tongin. & Wisalapon, Sermsak. (2003) "Unit 4: Change Management," **In Collection of Vocational Experience Package of Certificate of Bachelor in Educational Administration**. Nondaburi: Sukotahai-dharmatirach University.
- Wongyeun, Tadsanee. (2002). School Based Management: Thai Style and Technique. **In Collection of School Management Package**. Nondaburi: Sukotahai-dharmatirach University.
- Zane K. Quible. (1980). **The Administrative Office Management Function**. ,2nd ed. (Winthrop Publishers, Inc., 1980), 15-17.